

Příklad 1:

Zjistěte, jestli je daná množina V s uvedenými operacemi $++$ a $*$ vektorový prostor. (Znamená to ověřit platnost všech osmi axiomů.) Poznamenejme, že všechny prostory uvažujeme nad \mathbf{R} .

a) $V = \{x \in \mathbf{R} \mid x > 0\}$, $x ++ y = x \cdot y$, $a * x = x^a$

b) polynomy stupně nejvýše 2, tj.

$$V = \{a_0 + a_1x + a_2x^2 \mid a_0, a_1, a_2 \in \mathbf{R}\},$$

$$a_0 + a_1x + a_2x^2 ++ b_0 + b_1x + b_2x^2 = (a_0 + b_0) + (a_1 + b_1)x + (a_2 + b_2)x^2,$$

$$c * (a_0 + a_1x + a_2x^2) = ca_0 + ca_1x + ca_2x^2$$

c) matice různých typů, např.

$$V = \left\{ \begin{pmatrix} a & d \\ b & e \\ c & f \end{pmatrix} \mid a, b, \dots, e, f \in \mathbf{R} \right\} \text{ s obvyklým sčítáním matic a násobením matice číslem}$$

d) $V = \left\{ \begin{pmatrix} a & b & d \\ 0 & c & e \\ 0 & 0 & f \end{pmatrix} \mid a, b, \dots, e, f \in \mathbf{R} \right\}$ s obvyklým sčítáním matic a násobením matice

číslem, všimněte si, že tento prostor je podprostorem matic typu 3×3 z příkladu c)

e) řešení homogenního systému lineárních rovnic (tj. s pravou stranou složenou ze samých nul)

f) řešení nehomogenního systému lineárních rovnic

g) $V = \mathbf{R}$, $x ++ y = x + y$, $a * x = a^{-1}x$

h) $V = (0, \infty)$, $x ++ y = x \cdot y$, $a * x = a \cdot x$

i) $V = \mathbf{C}$, $(a+ib) ++ (c+id) = (a+b) + i(c+d)$, $k * (a+ib) = ka + ikb$

Příklad 2:

Je množina M podprostorem vektorového prostoru V ?

a) $M = \left\{ \begin{pmatrix} a \\ b \\ c \end{pmatrix} \mid b = a + c, a, b, c \in \mathbf{R} \right\}$, $V = \mathbf{R}^3$

b) $M = \left\{ \begin{pmatrix} x \\ y \end{pmatrix} \mid x > 0, z > 0, x, y \in \mathbf{R} \right\}$, $V = \mathbf{R}^2$

$$M = \left\{ \begin{pmatrix} a & d \\ b & e \\ c & f \end{pmatrix} \mid a+b+c+d+e+f=0, a,b,\dots,e,f \in \mathbf{R} \right\},$$

c)

$$V = \left\{ \begin{pmatrix} a & d \\ b & e \\ c & f \end{pmatrix} \mid a,b,\dots,e,f \in \mathbf{R} \right\} = \text{Mat}(2,3, \mathbf{R})$$

d) $M = \{A \mid \det(A) = 0\}, \quad V = \text{Mat}(2,2, \mathbf{R})$

e) $M = \mathbf{R}, \quad V = \mathbf{C}$

f) $M = \{f \mid f(1) = 0\}, \quad V = P_2(x)$

g) $M = \{f \mid f(2) = 1\}, \quad V = P_2(x)$

Příklad 3:

Je daná množina vektorů báze? Určete dimenzi lineárního obalu těchto vektorů.

a) $\{1, x, x^2, x^3\} \text{ v } P_2(x)$

a') $\{1, x, x^2, x^3\} \text{ v } P_3(x)$

b) $\{x^2 + x^3, x^3 + x, 1, x^2 + 1\} \text{ v } P_2(x)$

c) $\left\{ \begin{pmatrix} 0 \\ 0 \\ 1 \\ 1 \end{pmatrix}, \begin{pmatrix} 0 \\ 1 \\ 0 \\ 1 \end{pmatrix}, \begin{pmatrix} 1 \\ 0 \\ 0 \\ 0 \end{pmatrix}, \begin{pmatrix} 1 \\ 0 \\ 1 \\ 0 \end{pmatrix} \right\} \text{ v } \mathbf{R}^4$

d) $\left\{ \begin{pmatrix} 1 & 0 \\ 0 & 1 \end{pmatrix}, \begin{pmatrix} 1 & -1 \\ 0 & 0 \end{pmatrix}, \begin{pmatrix} 0 & 1 \\ 0 & 0 \end{pmatrix}, \begin{pmatrix} 0 & 1 \\ 1 & 0 \end{pmatrix} \right\} \text{ v } \text{Mat}(2,2, \mathbf{R})$

e) $\left\{ \begin{pmatrix} 1 \\ 0 \\ 1 \\ 0 \end{pmatrix}, \begin{pmatrix} 1 \\ -1 \\ 0 \\ 0 \end{pmatrix}, \begin{pmatrix} 0 \\ 1 \\ 0 \\ 0 \end{pmatrix}, \begin{pmatrix} 0 \\ 1 \\ 1 \\ 0 \end{pmatrix} \right\} \text{ v } \mathbf{R}^4$

$$f) \left\{ \begin{pmatrix} 1 & 0 \\ 0 & 0 \end{pmatrix}, \begin{pmatrix} 0 & 1 \\ 0 & 0 \end{pmatrix}, \begin{pmatrix} 0 & 0 \\ 1 & 0 \end{pmatrix}, \begin{pmatrix} 0 & 0 \\ 0 & 1 \end{pmatrix} \right\} \text{ v } \text{Mat}(2,2,\mathbf{R})$$

$$g) \{1 + x + x^3, x^3 + x, 1, x + 1\} \text{ v } \mathbf{P}_2(x)$$

$$h) \left\{ \begin{pmatrix} 1 \\ 1 \\ 0 \\ 1 \end{pmatrix}, \begin{pmatrix} 0 \\ 1 \\ 0 \\ 1 \end{pmatrix}, \begin{pmatrix} 1 \\ 0 \\ 0 \\ 0 \end{pmatrix}, \begin{pmatrix} 1 \\ 1 \\ 0 \\ 0 \end{pmatrix} \right\} \text{ v } \mathbf{R}^4$$

$$i) \left\{ \begin{pmatrix} 1 & 3 \\ 1 & 1 \end{pmatrix}, \begin{pmatrix} 1 & -1 \\ 2 & 0 \end{pmatrix}, \begin{pmatrix} 2 & -6 \\ 1 & 2 \end{pmatrix}, \begin{pmatrix} 3 & 1 \\ 1 & 4 \end{pmatrix} \right\} \text{ v } \text{Mat}(2,2,\mathbf{R})$$

$$j) \left\{ \begin{pmatrix} 1 \\ 3 \\ 1 \\ 1 \end{pmatrix}, \begin{pmatrix} 1 \\ -1 \\ 2 \\ 0 \end{pmatrix}, \begin{pmatrix} 2 \\ -6 \\ 1 \\ 2 \end{pmatrix}, \begin{pmatrix} 3 \\ 1 \\ 1 \\ 4 \end{pmatrix} \right\} \text{ v } \mathbf{R}^4$$

$$k) \{1 + i, 3, 2 + i\} \text{ v } \mathbf{C}$$

$$l) \text{ množina kořenů polynomu } x^2 - 2x - 3 \text{ v } \mathbf{C}$$

$$m) \text{ množina kořenů polynomu } x^2 - 4x + 5 \text{ v } \mathbf{C}$$

Příklad 4:

Vyberte z množiny vektorů M nějakou bázi lineárního obalu těchto vektorů.

$$a) M = \left\{ \begin{pmatrix} 1 & 0 \\ 0 & 1 \end{pmatrix}, \begin{pmatrix} 1 & -1 \\ 0 & 0 \end{pmatrix}, \begin{pmatrix} 0 & 1 \\ 0 & 0 \end{pmatrix}, \begin{pmatrix} 0 & 1 \\ 1 & 0 \end{pmatrix} \right\}$$

$$b) M = \left\{ \begin{pmatrix} 1 & 3 \\ 1 & 1 \end{pmatrix}, \begin{pmatrix} 1 & -1 \\ 2 & 0 \end{pmatrix}, \begin{pmatrix} 2 & -6 \\ 1 & 2 \end{pmatrix}, \begin{pmatrix} 3 & 1 \\ 1 & 4 \end{pmatrix} \right\}$$

$$c) M = \{x^2 + x^3, x^2 + 2x, x^3 + x, x^3 + 1, 1, x^2 + 1\}$$

$$d) M = \left\{ \begin{pmatrix} 0 \\ 0 \\ 1 \\ 1 \end{pmatrix}, \begin{pmatrix} 0 \\ 2 \\ 1 \\ 0 \end{pmatrix}, \begin{pmatrix} 0 \\ 1 \\ 0 \\ 1 \end{pmatrix}, \begin{pmatrix} 1 \\ 0 \\ 0 \\ 1 \end{pmatrix}, \begin{pmatrix} 1 \\ 0 \\ 0 \\ 0 \end{pmatrix}, \begin{pmatrix} 1 \\ 0 \\ 1 \\ 0 \end{pmatrix} \right\}$$

Příklad 5:

Doplňte vektory do báze podprostoru V , abychom dostali bázi vektorového prostoru W . Jakou mají dimenzi V a W ?

$$a) V = \left\{ \begin{pmatrix} 1 & 0 \\ 0 & 1 \end{pmatrix}, \begin{pmatrix} 1 & -1 \\ 0 & 0 \end{pmatrix}, \begin{pmatrix} 0 & 1 \\ 0 & 0 \end{pmatrix} \right\}, \quad W = \text{Mat}(2,2, \mathbf{R})$$

$$b) V = \{1 + x^3, 1 - x, x\}, \quad W = P_3(x)$$

$$c) V = \left\{ \begin{pmatrix} 1 \\ 0 \\ 1 \\ 0 \end{pmatrix}, \begin{pmatrix} 1 \\ -1 \\ 0 \\ 0 \end{pmatrix}, \begin{pmatrix} 0 \\ 1 \\ 0 \\ 0 \end{pmatrix} \right\}, \quad W = \mathbf{R}^4$$

$$d) V = \left\{ \begin{pmatrix} 1 & 6 \\ 2 & 5 \\ 3 & 4 \end{pmatrix}, \begin{pmatrix} 6 & 3 \\ 5 & 2 \\ 4 & 1 \end{pmatrix} \right\}, \quad W = \text{Mat}(3,2, \mathbf{R})$$

$$e) V = \{3 + 2i\}, \quad W = \mathbf{C}$$

Příklad 6:

Najděte nějakou bázi prostoru řešení následujících homogenních systémů lineárních rovnic. (Některé jsou již zadány maticí.)

$$x + y + z = 0$$

$$a) 2x + 2y + 3z = 0$$

$$z = 0$$

$$b) \begin{pmatrix} 1 & 1 & 2 & 2 \\ 2 & 1 & 1 & 2 \\ 1 & 2 & 2 & 1 \\ 2 & 2 & 1 & 1 \end{pmatrix}$$

$$c) \begin{pmatrix} 1 & 1 & 2 & 2 \\ 2 & 2 & 4 & 4 \\ 3 & 3 & 6 & 6 \\ 4 & 4 & 8 & 8 \end{pmatrix}$$

$$d) \begin{pmatrix} 1 & 1 & 2 & 2 \\ 2 & 1 & 1 & 2 \\ 1 & 2 & 2 & 0 \\ 2 & 2 & 1 & 1 \end{pmatrix}$$

Příklad 7:

Najděte souřadnice vektoru u v bázi α a ve standardní bázi ε .

$$a) u=1+x+x^2, \alpha=(x^2+x^3, x^3+x, 1, x^2+1), \varepsilon=(1, x, x^2, x^3)$$

b)

$$u = \begin{pmatrix} 1 & 2 \\ -1 & 1 \end{pmatrix}, \alpha = \left(\begin{pmatrix} 1 & 0 \\ 0 & 1 \end{pmatrix}, \begin{pmatrix} 1 & -1 \\ 0 & 0 \end{pmatrix}, \begin{pmatrix} 0 & 1 \\ 0 & 0 \end{pmatrix}, \begin{pmatrix} 0 & 1 \\ 1 & 0 \end{pmatrix} \right), \varepsilon = \left(\begin{pmatrix} 1 & 0 \\ 0 & 0 \end{pmatrix}, \begin{pmatrix} 0 & 1 \\ 0 & 0 \end{pmatrix}, \begin{pmatrix} 0 & 0 \\ 1 & 0 \end{pmatrix}, \begin{pmatrix} 0 & 0 \\ 0 & 1 \end{pmatrix} \right)$$

$$c) u = \begin{pmatrix} 1 \\ 2 \\ -1 \\ 1 \end{pmatrix}, \alpha = \left(\begin{pmatrix} 1 \\ 0 \\ 0 \\ 1 \end{pmatrix}, \begin{pmatrix} 1 \\ -1 \\ 0 \\ 0 \end{pmatrix}, \begin{pmatrix} 0 \\ 1 \\ 0 \\ 0 \end{pmatrix}, \begin{pmatrix} 0 \\ 1 \\ 1 \\ 0 \end{pmatrix} \right), \varepsilon = \left(\begin{pmatrix} 1 \\ 0 \\ 0 \\ 0 \end{pmatrix}, \begin{pmatrix} 0 \\ 1 \\ 0 \\ 0 \end{pmatrix}, \begin{pmatrix} 0 \\ 0 \\ 1 \\ 0 \end{pmatrix}, \begin{pmatrix} 0 \\ 0 \\ 0 \\ 1 \end{pmatrix} \right)$$

$$d) u=5+6i, \alpha=(2+i, 3+2i), \varepsilon=(1, i)$$

Příklad 8:

Mějme vektorový podprostor generovaný bazí α . Najděte vektor u , jehož souřadnice v bázi α jsou $[u]_\alpha$.

$$a) \alpha = \left(\begin{pmatrix} 1 & 0 \\ 0 & 1 \end{pmatrix}, \begin{pmatrix} 1 & -1 \\ 0 & 0 \end{pmatrix}, \begin{pmatrix} 0 & 1 \\ 0 & 0 \end{pmatrix}, \begin{pmatrix} 0 & 1 \\ 1 & 0 \end{pmatrix} \right), [u]_\alpha = \begin{pmatrix} 1 \\ 2 \\ 3 \\ -1 \end{pmatrix}$$

$$\text{b) } \alpha = \left\{ \begin{pmatrix} 1 \\ 0 \\ 1 \\ 0 \end{pmatrix}, \begin{pmatrix} 1 \\ -1 \\ 0 \\ 0 \end{pmatrix}, \begin{pmatrix} 0 \\ 1 \\ 0 \\ 0 \end{pmatrix}, \begin{pmatrix} 0 \\ 1 \\ 1 \\ 0 \end{pmatrix} \right\}, \quad [u]_{\alpha} = \begin{pmatrix} 1 \\ 2 \\ 3 \\ -1 \end{pmatrix}$$

$$\text{c) } \alpha = \left(\begin{pmatrix} 1 & 0 \\ 0 & 1 \end{pmatrix}, \begin{pmatrix} 0 & 1 \\ 1 & 0 \end{pmatrix} \right), \quad [u]_{\alpha} = \begin{pmatrix} 5 \\ -6 \end{pmatrix}$$

$$\text{d) } \alpha = (x^2 + x^3, x^3 + x, x^2 + 1), \quad [u]_{\alpha} = \begin{pmatrix} 2 \\ -1 \\ 3 \end{pmatrix}$$

$$\text{e) } \alpha = (2 + i, 3 + 2i), \quad [u]_{\alpha} = \begin{pmatrix} -1 \\ 3 \end{pmatrix}$$

Příklad 9:

Je následující zobrazení lineární?

a) zrcadlení v rovině podle přímky $y=3x+1$

b) otočení v rovině o úhel 60° kolem počátku

c) zrcadlení v rovině podle přímky $y=3x$

d) otočení v rovině o úhel 60° kolem bodu $\begin{pmatrix} 2 \\ 1 \end{pmatrix}$

e) $f : P_2(x) \rightarrow \mathbf{R}$ dané předpisem $f(a + bx + cx^2) = a + b + c$

f) $f : P_2(x) \rightarrow \mathbf{R}$ dané předpisem $f(a + bx + cx^2) = a \cdot b \cdot c$

g) $f : P_2(x) \rightarrow \mathbf{R}$ dané předpisem $f(a + bx + cx^2) = b$

h) $f : \text{Mat}(2,2, \mathbf{R}) \rightarrow \mathbf{R}$ dané předpisem $f(A) = \det(A)$

i) $f : \text{Mat}(2,2, \mathbf{R}) \rightarrow \mathbf{R}$ dané předpisem $f\left(\begin{pmatrix} a & b \\ c & d \end{pmatrix}\right) = 2a + 3b + c$

j) $f : \text{Mat}(2,2, \mathbf{R}) \rightarrow \mathbf{R}^3$ dané předpisem $f\left(\begin{pmatrix} a & b \\ c & d \end{pmatrix}\right) = \begin{pmatrix} a + b \\ a + 2c \\ d \end{pmatrix}$

k) $f : \text{Mat}(2,2, \mathbf{R}) \rightarrow P_2(x)$ dané předpisem $f\left(\begin{pmatrix} a & b \\ c & d \end{pmatrix}\right) = a + b + (a + 2c)x + dx^2$

l) $f : \text{Mat}(2,2, \mathbf{R}) \rightarrow P_2(x)$ dané předpisem $f\left(\begin{pmatrix} a & b \\ c & d \end{pmatrix}\right) = a + (ac)x + dx^2$

m) $f : \mathbf{C} \rightarrow \mathbf{R}^2$ dané předpisem $f(a + ib) = \begin{pmatrix} a \\ b \end{pmatrix}$. Ukažte, že je to izomorfismus.